

— **Ang szabadult ki a Csillagból, újra lopott.** Az alsótanyai lovasrendőrök szerdára virradó éjjel tettenérték Farkas Mátyas 39 éves lakás és foglalkozás nélküli volt szegedi lakost, amint Tanács Ferenc Mórakalom. 800. szám alatti raktárban a lopott holmit csomagolta. Farkas mintegy 250 pengő értékű kötelet, metszőollót és permező felszerelést csomagolt össze, miután előzőleg az íróasztalját feltörte, de ott pénzt nem talált. Farkas szeptember 27-én került ki a Csillagbörtönből. Kihallgatása során kiderült, hogy különböző bűncselekményekért eddig már 10 évet és három hónapot töltött börtönben. Kiszabadulása után Ördög Antal Zákány 30. szám alatti ismerősehez ment, hogy a gazdasági munkában segítse. Ehelyett azonban az egyik közeli káposztaföldről két zsák káposztát lopott. A rendőrség kihallgatása után átkísérte az ügyészségre.

— **Héthónapi börtönt kapott a hitlen eselédleány.** Monostori Mihályné Engi Mária szegedi eselédleány augusztusban Bartók Mihályhoz szegődött háztartási alkalmazottnak. Munkaadója az első nap délutánján magára hagyta és a cselédleány a kínáló alkalmat azonnal kihasználta. Több száz pengő értékű ruhaneműt csomagolt össze és megszökött szolgálati helyéről. Nemsokára elfogták és az ügyészségi fogházban várta ügyének tárgyalását. A törvényszék szerdán mondta felelősségre és a többszörösen büntetett előéletű vádlottat héthónapi börtönre ítélte.

— **Kormányzósértésért hathónapi fogház.** Jancsó Demeter makói gazdálkodó kormányzósértéssel vádolva szerdán délelőtt került a szegedi törvényszék Ungváry-tanácsa elé, mert az elmúlt hónapban Csanádpalotán többek jelenlétében megsértette a Kormányzó urat. A vádlottat jogerősen hathónapi fogházra ítélte a törvényszék.

— **Lábát törte.** Szerdán délután özv. Savanya Józsefné 70 éves szegedi lakos a Délibáb utca 54. sz. alatti lakásáról a padlásra akart felmenni. Megcsuszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy a bal lábát eltörte. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— **A SZEGEDI PIAC ÁRAI.** A szerdai piacra behajtottak 3 borjút, 16 hizott sertést, 29 sovány sertést és 67 választási malacot. Az árak a következők: 140 kg-os 8 hónapos hizott, illetve 148 kg-os 3 éves sertés kilója 1,56—1,60, 35—75 kg-os sertés kilója 1,00, 35 kg-on alóli sovány sertés darabja 66.—, választási malac párja 50—80 P. Elő borju kilója 1,42, élő juh kilója 1,10 P. Husok: Marhabusz eleje I. kilója 2,62. II. r. 2,42, hátulja I. r. 2,98, II. r. 2,78, borjucomb csont nélkül egészben 3,70, szelvé 4.—, lapocka csont nélkül 3,30, karaj csonttal 2,80, szelvé 3,10, nyakas szeg és paprikásnak 2,30, sertéskaraj hosszú 2,70, rövid 3.—, comb csonttal 2,60, csont nélkül 3.—, lapocka csonttal 2,60, csont nélkül 3.—, tarja csonttal 2,40, csont nélkül 2,80, oldalas 2.—, köröm 0,80, fej és fark 1,40, első csülök 1,60, hátsó csülök 1,80, zsirszalonna bőrrel 2,64, bőr nélkül 2,84, hárj 3,06, zsir 3,30, juhhus 1,60—2,40, báranyus 2,00—2,40 P. Tej és tejtermékek. Teljes tej termelői piacon literje 32, házhoz szállítva 34, tejszarnokban 32—34 fillér, tejjel termelői 1,30, viszonteladónál 1,40, tehéntúrú sovány termelői kilója sovány 0,80, zsíros 1,00, viszonteladónál sovány 0,90, zsíros 1,10. Főzőt tej bárhol literje 12 fillér. Tojás. Hűtőházi friss kilója 3,04, konzervált (mészes) 3,85, friss darabja 1—10 darabig 5,5 dkg-on alól 16, 5,5 dkg-on felül 17, meszes (konzervált) 5,5 dkg-on alól 15, 5,5 dkg-on felül 16 fillér. Baromfi. Esirke kilója 2,40, vágott 3,10, tyúk kilója 2,20, vágott 3,20, káppan kilója 2,20, kacsá sovány kilója 2,20, hizott élő kilója 2,70—2,90, vágott 4,00, lud sovány kilója 3,30, hizott élő kilója 2,90—3,30, vágott 4,20, pulyka kilója 2,00—2,20, gyöngyös kilója 2,20. Zöldség. Borsó zöld hüvelyes kilója 0,90—1,20, burgonya nyári rózsá q-a 13—15 P, kilója 15—17, ősz rózsá q-a 11—13 P, kilója 13—15 fillér, Gűlbaba q-a 12—14 P, kilója 14—16, oltott rózsá q-a 13—15 P, kilója 15—17 fillér, Ella q-a 10—12 P, kilója 12—14 fillér, Krüger q-a 8—10 P, kilója 10—12 fillér, Woltmann q-a 9—11 P, kilója 11—13 fillér, vöröshagyma kilója 18—24, fokhagyma 58—66, petrezselyem 35—40, sárgarépa 20—25, vöröscékla 15—32, vöröskáposzta 20—35, zeller 50—1,00, fejeskáposzta 8—12, kelkáposzta 20—30, karfiol feje 10—60, saláta 4—10, karalábé téli 7—12, zöldpaprika apró hegyes 10 darab 10—15, töltési való 30—60, torma kilója 1,20—2,00, spenót 30—80, retek hónapos csomója 6—12, téli kilója 18—26 P. Takarmány. Lucernaszéna —, rétszéna 8,30—8,55, alomszalma —, tengeriszár kényeje 0,26, takarmányrépa —.

— **Kerékpárt lopott Szegeden, Makón, Vásárhelyen.** A szegedi törvényszék Ungváry-tanácsa szerdán délelőtt foglalkozott Németh Imre ügyével, akit négyrendbeli lopás büntettségével vádolt az ügyészség. Németh szeptember 11., 17. és 18-án, továbbá október 16-án egy-egy kerékpárt lopott Makón, Szegeden a zalogház elől, Hódmezővásárhelyen, illetve a szegedi főposta elől. A lopott kerékpárokat szétzúzta és az alkatrészeket értékesítette. Kihallgatásakor beismerte tettét és nyomorával védekezett. A törvényszék jogerősen 10 hónapi börtönre ítélte.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Cifra nyomoruság

(Csiky Gergely színművének felújítása.)

A modern polgári társadalom kialakulásával a színműirodalomban a romantikus irányzatot felváltotta a polgári dráma, a mai társadalmi színmű őse. Az új polgári társadalom ujonnan felfedezett szórakozóhelyén: a színházban önmagát akarta látni, a színművek problémáiban a saját problémáit akarta megfigyelve látni. Scribe és Augier kezdeményezéséből ifj. Dumas megteremtette a tételes drámát. A színpad társadalmi, erkölcsi tételeket állít fel a polgári társadalom számára és ítéletet mond azokról. Ezek a tételek mindig a kispolgár erkölcsi életéből valók, például: lehet-e társadalmon kívül élő nőtől jó feleség (Kaméliás hölgy); vagy megbocsáthatja-e a férj a feleség házasságtörését?, stb.

A magyar színműirodalomban Szigligeti és Szigeti irt először tételes polgári színműveket, a magyar társadalmi színmű igazi megeremléje és tökéletesítője azonban Csiky Gergely. Nagyszámu művei közül a »Nagymama«, a »Proletárok« és a »Mukányi« mellett a »Cifra nyomoruság« a legsikerültebb, a maga idejében, az 1880-as évek elején nagy sikerrel játszották ezt a színművet a Nemzeti Színházban. A darab tematikája ma már nagyrészt elavult, szerkesztési módja kissé laza, sok hosszadalmas monológ és a cselekménynek egy-egy jelenetben mellékvágányon való vezetése a társadalmi furcsaságok bemutatása kedvéért, alkalmatlanná teszi, hogy eredeti formájában színpadra kerüljön. Dramaturgiai műveletre van tehát szükség, ha a Cifra nyomoruság-ot a mai közönség számára élvezhetővé akarjuk tenni.

Erezte ezt a szegedi színház is, amely Csiky Gergely halálának évfordulója alkalmából most felújította és átdolgoztatta a darabot. Sajnos, az átdolgozó Koncz Antal tévesen értelmezte feladatát, mert úgy akarta »korszerűsíteni« a mult századvég problémakörében és erkölcsi viágában fogant művet, hogy nyelvezetét átírta mai társalgási nyelvre, ahelyett, hogy dramaturgiai avultságait küszöbölte volna ki a hosszadalmas és felesleges monológok dialógussá való átalakításával, egyes részek kihagyásával, vagy összevonásával. A mai nyelvnek megfelelően így az egész cselekmény modern milióbe helyeződött át, ami nemcsak a darab problematikáját és erkölcsi világát tette értelmetlenné, de a mű irodalomtörténeti jelentőségét és kuriozitását is erősen csökkentette. Mert Csiky Gergely nyelvét átírhatta az átdolgozó, de az alakok jellemét nem változtathatta meg, így aztán a fin de siècle erkölcsi felfogása és szokásai szerint élő emberek modern ruháikban, mai társalgási stílusukban értelmetlen csodabogarakká változtak. Ma már nincsenek olyan naiv emberek, mint Csiky Gergely alakjai, fából vas-karika tehát, hogy ezek a mult századbeli figurák modern nyelven társalognak és modern ruhát hordanak. Ilyen tolmácsolásban Csiky Gergely kissé szatirikus himora sem érvényesülhetett. Ezért a tévedésért a felelősséget az átdolgozóval együtt a rendezőnek is vállalnia kell. A Cifra nyomoruságot csak jelmezcsaló előadásban, stilizált játéktílusban lehet elképzelni mai színpadon, így jut kifejezésre a darab eredeti bája és kuriozitása.

Az előadás nagyjában jól összerakult, gördülékeny volt, de az átdolgozás miatt egy színész sem játszhatta azt, amia tulajdonképpen játszania kellett volna. Főleg a komikus figurák sikkadtak el, pedig ilyeneket bőségesen szerepeltet Csiky darabjában. Horváth Jenő, Bartos Csilla, Gém Imre, Horváth Mária, Lovassy Klári, Késmárky Kálmán, Somogyvári Rudolf, Horváth Tivadar, Bodor Tibor, Homonnay és Szánthó Mária (jóformán az egyetlen igazi Csiky-figura) voltak az est szereplői.

Az előadás újból megerősített hennünket abban a felfogásunkban, amit régen hangoztatunk, hogy hiányzik a színházról a szakavatott, irodalmi műveltségű dramaturg-főrendező.

Az előadás iránt feltűnően csekély érdeklődés nyilvánult meg, pedig a darab még ilyen formájában is a legjobb és legnemesebb szórakozás.

Az előadás előtt Madáchy László gimnáziumi tanár tartott Csiky Gergelyt és korát hűen ismertető felolvasást. (—asz)

A Körösi halászcserdánál az uton nincsen sár,

be lehet jönni.

Ha jó a penge - jó a kedvel

Pataky Kálmán ária- és dalestje

Az ének és az éneklés öröme, szinte már enyhe mediterrán-tajak boldog játéka cseng, hullámláz és árad abban a hangban, amely Pataky Kálmán tenorja. Ebből a játékos örömből mutatott be a Harmonia szerda esti hangversenyén néhány melegítő taktust, — öröm volt újra hallani a tenornak ezt a ritka adományát, az éneklésnek ezt a nemes művészetét. Pataky Kálmán tenorja valóban világhódító és annál gazdagabb, csodálatosabb, mert az északibb magyar tájakról való. Viűőereje, meleg dallammintázása, simogató hajlékonysága, nem utolsó sorban nemes kulturája ma is a legértékesebb hangok tündöklését hozza, — ma mégis elsősorban középfekvéseinek férfias erőcét, széles csengését, közepmagasságainak olvadó szárnyalását csodáltuk elsősorban, néhány magasságvétele diadalmasan szállt túl a Tisza hangversenytermének falain. Ezalkalommal olykor nélkülöznünk kellett finom átmeneteinek lágy aranyát, pianóinak lehelletnyi lebegését, olykor gyönyörű falsetteit mögött éreznünk kellett az ősz-téli meghülés árnyékát, amellyel győzelmesen vette fel a küzdelmet és hőiesen diadalmaskodott műsora későbbi folyamán.

Az operadráma színpada az igazi otthona ennek a tenornak, ezért is érvényesültek ellenállhatatlan hatással utánozhatatlan frazirozású és ugyanakkor finomságu áriái akárha Donizetti, Mozartot (a legnemesebb stílussal), Puccini-t, vagy forró Bizet-t énekelte (egyszer már igazán kedvünket leltük, hogy a »Gyöngyhálsók« hódító tenoráriáját végre tenorhangon és nem — színtermusban halljuk...). Bárha mai műsora a népszerűség jegyében állott, ez a kívánság-szolgálat mit sem vont le Caccini, Pergolese, Schubert, Brahms, Richard Strauss, Liszt és Rékai dalaiából. Éneklőkultúrájának finom műve, nemes stílustartása, dalait is élményszerűen tisztává teszi még akkor is, ha tenorjának áradó kincse elsősorban az operaszínpad diadalmas énekesévé avatja.

A hangversenytermet — először az idej — teljesen megtöltötte a hallgatóság, amelynek sorában örvéndetesen láttunk egész szabadkai sorokat is. Az ünnepi terem forró lelkesedéssel ünnepelte a nagyszerű művészt, akinek meg-megújuló tapsokra egész sor áriával és diadalmas dallal kellett megtoldania műsorát. Pataky Kálmánt zongorán Antos Kálmán kísérte finom alkalmazkodással és teljes megértéssel. Már a terem lámpáit is oltogatták, amikor még mindig az ének öröme hullámozta tovább a forró estét.

(v. gy.)

Szeged sz. kir. város közellátási hivatala.
1576—941 k. é. szám.

Hirdetmény

A petróleum forgalma szabályozása tárgyában kiadott rendelet alapján f. évi december hóra egy-egy háztartásnak kiadható petróleum mennyiségét 4 literben állapítom meg, így a petróleum-utalványok 5. és 6. számú szelvényére 2—2 litert tartozik a kereskedő kiszolgáltatni.

Szeged, 1941. november 26.

Polgármester.